



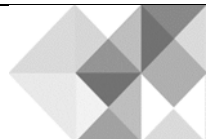
HÖGANÄS
KOMMUN

ÅTGÄRDSPLAN TILL MILJÖPROGRAMMET FÖR 2024-2025

Antaget 2024-02-29

► HÖGANÄS KOMMUN

263 82 Höganäs • 042-33 71 00 • kommunen@hoganäs.se
WWW.HOGANAS.SE





LÄSINSTRUKTIONER

Detta är den fjärde åtgärdsplanen till Höganäs kommuns miljöprogram 2015-2025. Det är en tvåårsplan för de åtgärder som ska genomföras under 2024-2025.

Varje förvaltning och helägt kommunalt bolag har arbetat fram förslag till egna åtgärder. De åtgärder som återfinns hos flera förvaltningar och bolag har i det här dokumentet skrivits ihop som en åtgärd med fler ansvariga. För vissa åtgärder krävs ett samarbete mellan flera aktörer och då står flera förvaltningar, bolag, avdelningar eller funktioner nämnda under rubriken *Ansvar*.

Många åtgärder bidrar till fler än ett mål. Till exempel bidrar åtgärder om att uppmuntra de anställda att gå, cykla och åka kollektivt såväl till mål 1 om att minska växthusgasutsläppen, som till mål 4 om att öka andelen resor med kollektivtrafik, cykel och gång och mål 17 om att utbilda och engagera de anställda till ett aktivt miljöarbete.

För att undvika upprepningar finns respektive åtgärd endast under ett av de mål den bidrar till.

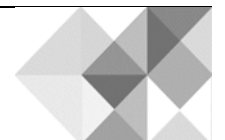
Samtliga åtgärder genomförs med finansiering från respektive verksamhets budget. Tillkommande kostnader för genomförande kommer således att hanteras i ordinarie budgetprocess.

Under rubriken *Hur uppföljning ska ske* framgår vad som ska följas upp. Om inget annat anges, ska uppföljning av en åtgärd ske årligen till dess att åtgärdens slutdatum har nåtts. Var och en som är berörd av de olika åtgärderna är ansvarig

för att dokumentera så att uppföljning kan göras när året är slut. Uppföljning görs i Stratsys. Varje förvaltning och bolag ansvarar för att göra uppföljning av sina respektive åtgärder. Om någon åtgärd inte nått önskat resultat eller inte genomförts ska förvaltningen/bolaget i samband med uppföljningen redogöra för hur man tänker hantera avvikelsen. Hållbarhetsutvecklaren sammanställer förvaltningarnas och bolagens uppgifter och rapporterar sammanställningen till kommunfullmäktige.

Förkortningar av förvaltningar och bolag enligt följande:

- HEAB – Höganäs Energi AB
- HHM – AB Höganäshem
- HOAB – Höganäs Omsorg AB
- KLK – Kommunledningskontoret
- KUF – Kultur- och fritidsförvaltningen
- RTJ – Räddningstjänsten
- SBF – Samhällsbyggnadsförvaltningen
- SOC – Socialförvaltningen
- TFF – Teknik- och fastighetsförvaltningen
- UTB – Utbildningsförvaltningen

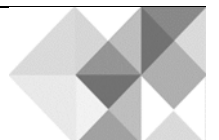




MÅL 1: Utsläppen av växthusgaser ska minska med minst 25 procent mellan 2011 och 2025.

FÖRTYDLIGANDE: Målet gäller den geografiska kommunen, exklusive industrisektorn, och sätts i relation till antal invånare. Siffrorna baseras på utsläpp som härstammar från fossila källor.

	ÅTGÄRD	VAD SKA GÖRAS	ÅTGÄRD PÅBÖRJAS	ÅTGÄRD SKA VARA KLAR	HUR UPPFÖLJNING SKA SKE	ANSVAR	EKONOMISK REDOGÖRELSE
1:1	Installera fler solcells- anläggningar.	Utreda förutsättningar för solceller och installera där det är lönsamt. 2023 fanns 1,6 GWh på Teknik och fastighetsförvaltningens lokaler. 2023 fanns 100 MWh på Höganäshems fastigheter.	Pågående	2025	Årligen rapportera antal byggnader med solceller i relation till antal ny- och ombyggnader. Årligen rapportera mängd egenproducerad el.	HHM & TFF	Inom ram.
1:2	Minska och effektivisera transporter med negativ miljöpåverkan.	Verksamheterna ska genom olika åtgärder minska behovet för transporter samt effektivisera de transporter som görs. Exempel på åtgärder inkluderar utbildning i eco-driving, bra förutsättningar för distansmöten såväl tjänstemöten och möten med brukare och invånare, samt använda kommunens bilar framför privata bilar.	Pågående	2025	Redovisa vilka åtgärder som har tagits. Redovisa resor med egen bil i tjänsten och resor bokade genom kommunens resebyrå.	HOAB, KLK, KUF, SBF, SOC & TFF	Inom ram.





1:3	Främja utbyggnad av solceller hos de som bor och verkar i Höganäs genom detaljplaner och bygglov.	I detaljplan uppmärksamma möjlighet till solceller på byggnader där det är lämpligt. Med tydlig vägledning och ställningstagande kring ansökningar vid solceller vid bygglov.	Pågående	2025	Årlig redovisning	SBF	Inom ram.
1:4	Verka för ökad kolinlagring i Höganäs	Skog och mark har förmåga att ta upp och lagra koldioxid från atmosfären. Genom att stimulera ett ökat upptag i skog och mark i kommunen minskar nettoutsläppen av koldioxid till atmosfären.	Pågående	2025	Redovisning av genomförda insatser	KLK	Inom ram

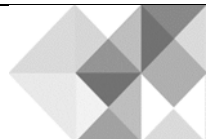




MÅL 2: Höganäs ska minska sin energianvändning med minst 25 procent mellan 2011 och 2025

FÖRTYDLIGANDE: Energianvändningen ska minska med minst 20 procent mellan 2011 och 2020. Målet gäller såväl förvaltningar som helägda kommunala bolag. Målet inkluderar uppvärmning och el. Energianvändning från transporter behandlas i transportområdet. Målet gäller absoluta tal och inte per invånare. Målet är normalårskorrigerat.

	ÅTGÄRD	VAD SKA GÖRAS	ÅTGÄRD PÅBÖRJAS	ÅTGÄRD SKA VARA KLAR	HUR UPPFÖLJNING SKA SKE	ANSVAR	EKONOMISK REDOGÖRELSE
2:1	Minska energianvändningen från belysning.	Byta ut belysning med kvicksilver och högtrycksnatrium till LED vid gator och cykelvägar. Samt installera smart styrning av belysning.	Pågående	2025	Årlig redovisning av antal ljuspunkter som blivit utbytta till energieffektivare alternativ.	SBF	Inom ram.
2:2	Nyproduktion byggs med max 70 kWh förbrukning per kvm och år.	Föreskrivs i projekteringen.	Pågående	2025	Årligen rapportera att gränsvärdet följs.	HHM	Inom ram.
2:3	Systematiskt Energiarbete (SEA).	Brukarbeteende (ändrat beteende), energironderingar (med verksamheten), visualisera energiförbrukningen, genomföra energispartävlingar i förskolor och skolor.	Pågående	2025	Genomfört ja/nej	TFF	Inom ram.
2:4	Höganäs kommun ska till 2025 minska energianvändningen i byggnader till 130 kWh/m ² /år.	Höganäs har antagit ett energisparprogram med mål att driftoptimera befintliga byggnader. Målvärde 135 kWh/kvm, år 2022. Åtgärder 2023-2025 omfattar åtgärder i löpande arbete, nyproduktion under planperioden medverkar till måluppfyllelse.	Pågående	2025	Utifrån statistik via energiuppföljningssystemet (Vitec). Målvärde uppnått JA/NEJ	TFF, HHM	Inom ram.





MÅL 3: HÖGANÄS KOMMUN SKA ÅTERVINNA ENERGI I MÖJLIGASTE MÅN. SÅ LÅG PRIMÄRENERGIFAKTOR SOM MÖJLIGT SKA EFTERSTRÄVAS SÅ ATT RESURSUUTNYTTJANDE MINIMERAS.

FÖRTYDLIGANDE: MÅLET GÄLLER SÅVÄL FÖRVALTNINGAR SOM HELÄGDA KOMMUNALA BOLAG. MÅLET SYFTAR TILL ATT UTNYTTJA ENERGISLAG SÅ RESURSEFFEKTIVT SOM MÖJLIGT. ATT ÅTERVINNA OCH ATT ANVÄNDA ÅTERVUNNEN ENERGI PRIORITERAS.

	ÅTGÄRD	VAD SKA GÖRAS	ÅTGÄRD PÅBÖRJAS	ÅTGÄRD SKA VARA KLAR	HUR UPPFÖLJNING SKA SKE	ANSVAR	EKONOMISK REDOGÖRELSE
3:1	Nyproduktion byggs i första hand med fjärrvärme eller närvärme	Inför varje projekt utvärdera praktiska och ekonomiska förutsättningar.	Pågår	2025	Årlig uppföljning av andel byggprojekt som byggts med fjärr eller närvärme.	HHM	Inom ram.
3:2	Uppföra pelletspanna.	Bygga en pelletspanna för att säkra hållbar reservkraft till fjärrvärmesystemet.	2024	2025	Årlig redovisning	HEAB	Inom ram.





MÅL 4: Andelen resor med kollektivtrafik, cykel och gång ska vara minst 35 procent 2025

FÖRTYDLIGANDE: Målet gäller den geografiska kommunen och omfattar alla resor som görs, såväl inom kommunen som in i och ut ur kommunen. Kommunens fysiska planering ska verka för att det blir lätt att gå och cykla överallt.

	ÅTGÄRD	VAD SKA GÖRAS	ÅTGÄRD PÅBÖRJAS	ÅTGÄRD SKA VARA KLAR	HUR UPPFÖLJNING SKA SKE	ANSVAR	EKONOMISK REDOGÖRELSE
4.1	Ta fram en trafikplan med tillhörande handlingsplan.	Trafikplanen ska innehålla cykelplan, kollektivtrafikplan, och förtydliga utvecklingen för trafikslagen.	Pågår	2025	Åtgärden är genomförd när planen är antagen	SBF	Inom ram.
4:2	Införa superbusslinje mellan Höganäs och Helsingborg	Busslinjen Skåneexpressen 11 ska förbättras för att uppnå superbusskonceptet. Förbättrade busshållplatser, turtäthet och fordon.	2024	2025	Uppföljning av kollektivtrafikens utveckling.	SBF	Inom ram
4:3	Upprustning av busshållplatser på landsbygden	Höganäs kommun ska verka för att Skånetrafiken rustar upp busshållplatser på landsbygden	2024	2025	Redovisning av genomförda upprustningar	SBF	Inom ram





MÅL 5: Antalet laddningsställen för elbilar ska öka varje år fram till 2025.

FÖRTYDLIGANDE: Målet gäller antal laddningsställen i den geografiska kommunen. Med laddningsställen avses en plats där det finns en eller flera "vanliga" laddstolpar eller en plats med snabbladdningsstation. Möjlighet att ladda elbilar ska finnas på strategiska platser, det vill säga där människor uppehåller sig en längre tid, till exempel på arbetet eller vid boende i flerfamiljshus. Laddningsställen som räknas in i målet kan vara kommunens eller extern aktörs, dock räknas inte laddning vid enbostadshus in.

	ÅTGÄRD	VAD SKA GÖRAS	ÅTGÄRD PÅBÖRJAS	ÅTGÄRD SKA VARA KLAR	HUR UPPFÖLJNING SKA SKE	ANSVAR	EKONOMISK REDOGÖRELSE
5:1	Utbyggnad av laddstolpar.	SBF ska lyfta fram laddningsställen för elbilar som ett alternativ i planbeskrivningsmallen som används vid framtagande av detaljplaner. KLK kan främja laddinfrastruktur i markanvisningsavtal. Höganäshem utgår från kundernas efterfrågan och installerar laddpunkter där det är praktiskt och ekonomiskt möjligt	Pågår	2025	Årlig redovisning av antalet laddstolpar som blivit uppförda.	HHM, KLK, SBF & TFF	Inom ram.
5:2	Laddinfrastruktur för kommunens bilar	Bygga laddplatser där det behövs för kommunens fordon. Vid flera fastigheter finns laddinfrastruktur inom rimligt avstånd.	2024	2025	Redovisning av uppförda laddplatser för kommunens fordon.	TFF	Inom ram





MÅL 6: Minst 90 procent av kommunens egna och upphandlade transporter ska ske med förnybara bränslen senast 2025.

FÖRTYDLIGANDE: Målet gäller: förvaltningarnas och de helägda kommunala bolagens egna fordon, upphandlade persontransporter, upphandlade tjänster utförda med hjälp av lastbilar, arbetsmaskiner och liknande samt transporter av varor kommunen köper in.

	ÅTGÄRD	VAD SKA GÖRAS	ÅTGÄRD PÅBÖRJAS	ÅTGÄRD SKA VARA KLAR	HUR UPPFÖLJNING SKA SKE	ANSVAR	EKONOMISK REDOGÖRELSE
6:1	Byt ut bilar till miljövänliga alternativ.	Vid nyanskaffning av personbilar skall kommunens tjänstefordonspolicy följas gällande val av fordon. Undantaget är när storlek eller specifik egenskap t.ex. lastförmåga, efterfrågas.	Pågår	2025	Årlig redovisning av fordonsflottan. Redovisning av förbrukade fossila respektive fossilfria drivmedel.	HEAB, HHM, HOAB, KUF TFF, SBF, SOC & UTB HEAB RTJ	Inom ram.





6:3	Öka användningen av förnybara bränslen i upphandlade tjänster där transporter är en betydande del.	Upphandlingsenheten är behjälplig gentemot ansvarig förvaltning. Upphandlingsenheten vägleder om möjligheter att ställa krav på förnybara bränslen.	Pågår	2025	Upphandlingsenheten ska årligen rapportera andelen centralt upphandlade avtal där transporterna utförs med förnybara bränslen. Var verksamhet rapporterar vilka krav de ställt på transporter i sina avtal.	KLK, SBF, SOC TFF & UTB	inom ram.
6:4	Ställa hållbarhetskrav i entreprenader.	Marknadsundersökning för att ställa hållbarhetskrav i upphandling av ”mindre markarbeten” är gjort 2024. I kommande upphandlingar kan framtagna krav användas.	2024	2025	Genomförd utredning	SBF	Inom ram
6:5	Ersätta fossila drivmedel till förnybara drivmedel i tunga fordon.	Kommunens tunga fordon drivs i huvudsak av diesel. Tunga dieselfordon kan i många fall drivas av HVO diesel (fossilfri diesel). Från och med 2024 finns det HVO diesel tillgängligt på centralförrådet.	2024	2025	Andel HVO i förhållande till mängden diesel som förbrukas.	TFF RTJ	Inom ram





MÅL 7: Minst 50 procent av de livsmedel kommunen köper in ska vara ekologiska senast 2025.

FÖRTYDLIGANDE: Samma krav ska ställas på externa entreprenörer vid upphandling av kostverksamhet. Kommunen ska prioritera ekologiska livsmedel från lokala producenter vid inköp av livsmedel.

	ÅTGÄRD	VAD SKA GÖRAS	ÅTGÄRD PÅBÖRJAS	ÅTGÄRD SKA VARA KLAR	HUR UPPFÖLJNING SKA SKE	ANSVAR	EKONOMISK REDOGÖRELSE
7:1	Prioritera ekologiska livsmedel vid inköp.	Kostavdelningen kommer att lämna underlag till budgetarbetet 2025 om kostnader för att öka andelen ekologiska livsmedel. Målet är 50 % till 2025 års slut. 2024 kommer kostavdelningen prioritera ekologiska livsmedel där det är möjligt inom beslutade ekonomiska ramar.	Pågående	2025	Berörda enheter ska årligen redovisa andel inköpta ekologiska livsmedel.	TFF UTB SOC	Inom ram 2024. Uppräknat index för livsmedel i budget 2025.
7:2	Öka andelen ekologiska livsmedel som serveras i kommunens upphandlade verksamheter.	Kostavdelningen kommer att lämna underlag till budgetarbetet 2025 om kostnader för att öka andelen ekologiska livsmedel. Målet är 50 % till 2025 års slut. 2024 kommer kostavdelningen prioritera ekologiska livsmedel där det är möjligt inom beslutade ekonomiska ramar.	Pågående	2025	Redovisning av andel inköpta ekologiska livsmedel.	SOC	Inom ram 2024. Uppräknat index för livsmedel i budget 2025.





MÅL 8: Kommunen ska arbeta aktivt för att minimera miljöpåverkan från livsmedel och främja lokala livsmedel med låg miljöpåverkan

FÖRTYDLIGANDE: Målet gäller från 2015 och framåt. Motsvarande krav ska ställas på externa entreprenörer vid upphandling av kostverksamhet.

	ÅTGÄRD	VAD SKA GÖRAS	ÅTGÄRD PÅBÖRJAS	ÅTGÄRD SKA VARA KLAR	HUR UPPFÖLJNING SKA SKE	ANSVAR	EKONOMISK REDOGÖRELSE
8:1	Arbeta aktivt för att minimera miljöpåverkan vid val av livsmedel.	En ny livsmedelupphandling kommer vara klar till oktober 2025. I förberedande arbete med kravställning olika typer av hållbarhetskrav att tas fram för livsmedel. Berörda enheter ska aktivt arbeta för att minimera miljö- och klimatpåverkan vid val av livsmedel. Exempel på detta är: miljömärkningar, vegetarisk mat och djurskyddskrav.	2024	2025	Kostavdelningen har huvudsakligt uppföljningsansvar. Berörda enheter ska redovisa hur de har arbetat för att minimera miljö- och klimatpåverkan vid val av livsmedel.	KUF, SOC & TFF UTB	Inom ram.
8:2	Vid upphandling av verksamhet som hanterar kost och livsmedel ska krav ställas i förfrågningsunderlag för externa utförare att de aktivt ska arbeta för att minimera miljö- och klimatpåverkan vid val av livsmedel.	Vid upphandling av verksamhet som hanterar kost och livsmedel ska krav ställas i förfrågningsunderlag för externa utförare att de aktivt ska arbeta för att minimera miljö- och klimatpåverkan vid val av livsmedel.	Pågår	2025	Redovisning av att krav har ställts i förfrågningsunderlag till externa utförare som hanterar kost och livsmedel att de aktivt ska arbeta för att minimera miljö- och klimatpåverkan vid val av livsmedel. Redovisning av utfallet av ställda krav.	SOC	Inom ram
8:3	Servera mer lokalproducerade livsmedel.	Kommunen ska verka för att köpa in och servera mer närodlade livsmedel, med låg miljöpåverkan.	2024	2025	Uppföljning av andel lokalproducerade livsmedel.	TFF, KLK	Inom ram





8:4	Minska klimatpåverkan från livsmedel	Kostenheten kan prioritera livsmedel med lägre klimatpåverkan. I inköpsverktyget finns klimatprestanda redovisat för olika livsmedel	2024	2025	Redovisa klimatpåverkan från inköpta livsmedel. Redovisa mängden serverat kött.	TFF	Inom ram
-----	--------------------------------------	--	------	------	--	-----	----------





MÅL 9: Kommunen ska minska matsvinnet till max 8 %.

FÖRTYDLIGANDE: Målet förväntas uppnås 2023. Matsvinnet som omfattas är kökssvinn, serveringssvinn och tallriksvinn.

	ÅTGÄRD	VAD SKA GÖRAS	ÅTGÄRD PÅBÖRJAS	ÅTGÄRD SKA VARA KLAR	HUR UPPFÖLJNING SKA SKE	ANSVAR	EKONOMISK REDOGÖRELSE
9:1	Minska matsvinnet vid serveringstillfället och i kommunens kök.	Berörda enheter som serverar mat ska arbeta för att minska matsvinnet vid serveringstillfället. Exempel på åtgärder är informationskampanjer, pedagogiska måltider, att arbeta för korrekt beställning av portioner och att väga matsvinnet.	Pågår	2025	Kostavdelningen har huvudansvar för uppföljning. Berörda enheter ska redovisa hur de har arbetat för att minska matsvinnet vid serveringstillfället.	HOAB, SOC & UTB	Inom ram.
9:2	Vid upphandling av verksamhet som serverar mat ska motsvarande krav ställas i förfrågningsunderlaget för externa utförare.	Vid upphandling av verksamhet som serverar mat ska motsvarande krav ställas i förfrågningsunderlaget för externa utförare.	Pågår	2025	Redovisning av att motsvarande krav har ställts i förfrågningsunderlag till externa utförare som serverar mat i sin verksamhet.	SOC	Inom ram.





MÅL 10: Kommunen ska arbeta aktivt för att skapa en giffri vardag, med särskilt fokus på barn och unga.

FÖRTYDLIGANDE: Målet gäller från 2015 och framåt.

	ÅTGÄRD	VAD SKA GÖRAS	ÅTGÄRD PÅBÖRJAS	ÅTGÄRD SKA VARA KLAR	HUR UPPFÖLJNING SKA SKE	ANSVAR	EKONOMISK REDOGÖRELSE
10:1	Använda systemet <i>Byggvarubedömning</i> i nyproduktion och renovering.	All material som används i fastigheterna skall vara av lägst klass GUL enligt byggvarubedömningen.	Pågår	2025	Utfallet rapporteras årligen per projekt.	HHM & TFF	Inom ram.
10:2	Säkerställa att bytet av konstgräsplaner vid behov sker med lägsta möjliga miljöpåverkan.	Kunskapsinhämtning och erfarenhetsutbyte med andra kommuner för att säkerställa att vi väljer det bästa alternativet vid nödvändigt utbyte av konstgräsplaner i framtiden.	2024	2025	Genom årlig redogörelse av vad som gjorts.	KUF & TFF	Inom ram.





MÅL 11: Kommunens byggprojekt vara miljöanpassade.

FÖRTYDLIGANDE: HÖGANÄS MILJÖANPASSAR BYGGPROJEKT GENOM AKTIVA ÅTGÄRDER DÄR MILJÖCETRIFERADE BYGGNADER, MATERIALVAL, LIVSCYKELANALYSER OCH CIRKULÄRA AFFÄRSMODELLER ANVÄNDS FÖR ATT MINSKA MILJÖPÅVERKAN FRÅN KOMMUNENS BYGGPROJEKT.

	ÅTGÄRD	VAD SKA GÖRAS	ÅTGÄRD PÅBÖRJAS	ÅTGÄRD SKA VARA KLAR	HUR UPPFÖLJNING SKA SKE	ANSVAR	EKONOMISK REDOGÖRELSE
11:1	Byggprojekt med "spjutspetskrav".	Spjutspetskrav används för att driva utvecklingen framåt och få kompetens i kommunkoncernen om hållbart byggande. Genom att uppföra enstaka byggnader med högt ställda krav visar vi vägen för hållbart byggande.	Pågår	2025	Uppföljning av genomförda projekt	TFF KLK HHM	Inom ram
11:2	Minskad klimatbelastning	Klimatbelastningen för nybyggda fastigheter ska minska över tid	2024	2025	Redovisning av klimatbelastning på uppförda byggnader	TFF	Inom ram





MÅL 12: Vid anskaffning av varor, tjänster och byggtreprenader ska det ställas miljömässigt relevanta och uppföljningsbara krav.

FÖRTYDLIGANDE: Målet gäller från 2015 och framåt. Exempel på "miljömässigt relevanta krav" kan vara krav på farliga ämnen som inte får finnas i produkten, krav på energieffektivitet och krav på resurshushållning. Även byggekonscessioner ska omfattas av dessa krav.

	ÅTGÄRD	VAD SKA GÖRAS	ÅTGÄRD PÅBÖRJAS	ÅTGÄRD SKA VARA KLAR	HUR UPPFÖLJNING SKA SKE	ANSVAR	EKONOMISK REDOGÖRELSE
12:1	Ställa hållbarhetskrav i upphandling.	Vid nya upphandlingar ska miljömässigt relevanta och uppföljningsbara krav ställas.	Pågår	2025	Redovisning av vilka miljökrav som har ställts under året och hur kontroll har skett.	HEAB, HHM, SOC, KLK, KUF, SBF, TFF, UTB	Inom ram.
12:2	Minska användningen av plast i kommunens verksamheter.	En nulägesanalys och en plan för minskad användning av plast i kommunens verksamheter tas fram. Planen ska vara färdig under 2024 och implementeras under 2025	Pågår	2025	Plan framtagen och implementerad.	KLK	Inom ram.
12:3	Policy för hållbara & rättvisa anläggningsmaterial.	Kommunen har idag en del principer vid inköp, till exempel köper vi endast svensk granit och verkar för att bevara byggnader. Det kan styras och stärkas genom policy för hållbara och rättvisa anläggningsmaterial.	Pågår	2025	Policy framtagen och implementerad	SBF	Inom ram





MÅL 13 HÖGANÄS SKA ÅTERANVÄNDA MER, BÅDE INOM KOMMUNKONCERNEN OCH UNDERLÄTTA ÅTEBRUK FÖR INVÅNARE
FÖRTYDLIGANDE: MÅLET MÖTER MÅL OM MINSKADE AVFALLSMÄNGDER I KOMMUNENS AVFALLSPLAN.

	ÅTGÄRD	VAD SKA GÖRAS	ÅTGÄRD PÅBÖRJAS	ÅTGÄRD SKA VARA KLAR	HUR UPPFÖLJNING SKA SKE	ANSVAR	EKONOMISK REDOGÖRELSE
13:1	Skolorna ska främja återbruk och göra det tillgängligt för elever	Genom aktiviteter och projekt lyfta fram återbruk i skolorna för att främja återbruk hos elever.	2024	2025	Redovisning av genomförda åtgärder	UTB	Inom ram.
13:2	Återbruka & renovera inventarier	Koppla externa företag som kan renovera möbler och inredning till de inventarier som kommer till Återbruket. Möjliggöra för verksamheter att renovera befintliga möbler istället för att köpa nya möbler.	2024	2025	Redovisning av genomförda renoveringar och nyttjande av återbruket.	KLK, TFF	Inom ram
13:3	Återbruk i flerfamiljsfastigheter	Underlätta för återbruk hos Höganäshems hyresgäster. Informera om organisationer i närområdet som jobbar med återbruk. Bjuda in dessa organisationer till ”hämtningsdagar” på bostadsområdena.	2024	2025	Redovisning av genomförda åtgärder	HHM	Inom ram
13.4	Främja återbruksateljén	Öka Höganäs förskolors koppling till återbruksateljén i Lerberget och sprida verksamheten.	2024	2025	Redovisning av genomförda åtgärder	UTB	Inom ram





MÅL 14: Kommunen ska arbeta aktivt för att god ekologisk status uppnås i Görslövsån och Oderbäcken enligt vattendirektivet.

	ÅTGÄRD	VAD SKA GÖRAS	ÅTGÄRD PÅBÖRJAS	ÅTGÄRD SKA VARA KLAR	HUR UPPFÖLJNING SKA SKE	ANSVAR	EKONOMISK REDOGÖRELSE
14:3	Minska miljöpåverkan från enskilda avlopp genom miljötillsynsarbete.	Alla enskilda avlopp ska till och med 2025 vara inventerade och kategoriserade utifrån dess aktuella miljöpåverkan.	Pågår	2025	Miljöavdelningen redovisar årligen hur många enskilda avlopp som finns kvar att inventera. År 2025 =0st.	SBF	Inom ram
14:4	Ta fram projektplan för förbättrad ekologisk status	Efter att potentiella åtgärder klarlagts tas en projektplan fram för långsiktigt genomförande av åtgärder.	2024	2025	Framtagen projektplan	KLK	Inom ram
14:3	Stötta markägare	Kommunen kan vara ett stöd till markägare som vill vidta åtgärder som bidrar till en förbättrad vattenkvalité	2024	2025	Redovisning av arbete	KLK	Inom ram





MÅL 15: Kommunen ska förbättra förutsättningarna för ekosystemtjänster.

FÖRTYDLIGANDE: Målet gäller från 2016 och framåt.

	ÅTGÄRD	VAD SKA GÖRAS	ÅTGÄRD PÅBÖRJAS	ÅTGÄRD SKA VARA KLAR	HUR UPPFÖLJNING SKA SKE	ANSVAR	EKONOMISK REDOGÖRELSE
15:1	Ta fram arbetssätt för hantering av ekosystemtjänster.	Öka kompetensen inom ekosystemtjänster. Samarbeta med andra avdelningar inom samma område.	Pågår	2025	Åtgärden är genomförd när arbetssätt är implementerat.	SBF	Inom ram.





MÅL 16: Höganäs ska vara väl förberett med de anpassningar som krävs vid ett förändrat klimat.

FÖRTYDLIGANDE: Klimatförändringarna medför påverkan på många delar av samhället, höjd havsnivå, ökade nederbördsmängder och ökad torka behöver beaktas i vår samhällsplanering.

	ÅTGÄRD	VAD SKA GÖRAS	ÅTGÄRD PÅBÖRJAS	ÅTGÄRD SKA VARA KLAR	HUR UPPFÖLJNING SKA SKE	ANSVAR	EKONOMISK REDOGÖRELSE
16:1	I översiktsplaner säkra reträttvägar med bestämmelser om natur- eller parkmark.	Ta med det som en punkt under behovsbedömningen.	Pågår	2025	SBF redovisar årligen hur bestämmelser om park och natur har förts in i syfte att säkra reträttvägar.	SBF	Inom ram.
16:2	Minska konsekvenser av översvämningar.	Arbeta aktivt med översvämningsrisker i samhällsplaneringen.	2024	2025	Årlig redovisning av genomfört arbete	SBF, TFF	Inom ram
16:3	Klimatanpassningsplan	Ta fram klimatanpassningsplan för Höganäs. Arbetet har initierats med stöd från länsstyrelsen 2023.	Pågår	2025	Årlig redovisning av genomfört arbete	KLK, SBF	Inom ram





MÅL 17: Kommunen ska utbilda och engagera sina anställda till ett aktivt miljöarbete.

	ÅTGÄRD	VAD SKA GÖRAS	ÅTGÄRD PÅBÖRJAS	ÅTGÄRD SKA VARA KLAR	HUR UPPFÖLJNING SKA SKE	ANSVAR	EKONOMISK REDOGÖRELSE
17:1	Öka personalens miljökompetens och kunskap om miljöprogrammet samt hur miljöarbete kan bedrivas i det dagliga arbetet.	Alla verksamheter ska kontinuerligt arbeta med kompetensutveckling på miljöområdet som är kopplad till respektive yrkesroll. Andra åtgärder handlar om att utse miljöombud, informera om miljöprogrammet och att lyfta miljöfrågor på APT. Räddningstjänsten arbetar med rollbaserat miljötänk, återkommande utbildningar vartannat år.	Pågår	2025	Redovisa utbildningar som personal har genomgått. Redovisa utsedda miljöombud.	HOAB, KLK, KUF, RTJ, SBF, SOC, TFF & UTB	Inom ram.
17:2	Upprätthålla miljödiplomering av Höganäshem.	Miljödiplomeringen är genomförd hösten 2015. framöver ska diplomeringen efterlevas och revideras varje år. En del av diplomeringen är utbildning av nyanställd personal.	Pågår	2025	Redogöra för revision av diplomeringen. Utbildning nya anställda uppföljs internt.	HHM	Inom ram.
17:3	Förbättra förutsättningar för medarbetare att resa med kollektivtrafik, cykel och gång i tjänsten och till jobbet.	Genom enkla åtgärder ska de anställda uppmuntras att välja gång, cykel eller kollektivtrafik istället för bil i tjänsten samt till och från jobbet. Exempel på åtgärder är att tillhandhålla cyklar, el-cyklar, låneparaplyer, lånereginställ och kollektivtrafikbiljetter samt genom kampanjer som inspirerar anställda att gå eller cykla till och från jobbet.	Pågår	2025	Årlig redogörelse av vilka aktiviteter som har genomförts samt hur förutsättningarna har förändrats.	HHM, HOAB, KLK, KUF, SBF, SOC & TFF, UTB	Inom ram.





17:5	Sortera Mera	Förvaltningsövergripande projekt för att säkra en ändamålsenlig avfallshantering med bra sortering på alla enheter i alla fastigheter. Påbörjat 2023.	Pågår	2024	Årlig redovisning av projektets utveckling.	TFF	Inom ram
------	--------------	---	-------	------	---	-----	----------





MÅL 18: KOMMUNEN SKA INFORMERA OCH ENGAGERA DE SOM BOR OCH VERKAR I HÖGANÄS TILL EN MILJÖMEDVETEN LIVSSTIL OCH FRÄMJA MILJÖINRIKTADE PROJEKT.

FÖRTYDLIGANDE: De val som kommunens medborgare, organisations- och näringslivsföreträdare gör till vardags är viktiga och påverkar möjligheterna att nå miljömålen. Kommunen ska sprida kunskap och engagera såväl sina medborgare som organisationer och näringsliv till ett aktivt miljöarbete.

	ÅTGÄRD	VAD SKA GÖRAS	ÅTGÄRD PÅBÖRJAS	ÅTGÄRD SKA VARA KLAR	HUR UPPFÖLJNING SKA SKE	ANSVAR	EKONOMISK REDOGÖRELSE
18:1	Förbättra avfallssortering i flerfamiljsfastigheter	Genom kartläggning av avfallsmängder och tömningsfrekvenser optimera kärl för källsortering och restavfall. Genom minskade inkastöppningar och ändrad placering av restavfallskärl uppmuntra till källsortering.	Pågår	2025	Genom minskade mängder/kostnader för restavfall.	HHM	Inom ram
18:2	Bidra med medel till Miljöbron.	Näringslivsavdelningen bidrar med medel till Miljöbron för att de ska kunna stötta och utveckla företag i Höganäs Kullabygden genom studentprojekt med fokus på framtidens hållbara samhälle.	2024	2025	Årlig redovisning av medel tilldelade Miljöbron samt antal företag som Miljöbron arbetat med. Målsättningen är 20 tkr respektive 4 företag per år.	KLK	Inom ram.
18.3	Främja hållbar turismnäring.	Näringslivsavdelningen är involverad och delaktig i Länsstyrelsens projekt "Kullaberg en hållbar destination" och den handlingsplan som tagits fram.	Pågår	2025	Årlig uppföljning av Länsstyrelsens besöksstatistik på Kullaberg när det gäller olika transportslag, var besökarna rör sig och hur besöksantalet fördelas över året.	KLK	Inom ram.





18:4	Möjlighet till miljöanpassade evenemang i samverkan med föreningsliv och företag.	Framtagande av separat taxa vid miljöanpassade evenemang. Framtagande av checklista för miljöåtgärder som ger reducerad taxa. Informera intressenter att möjligheten finns till reducerad taxa mot miljöåtgärder.	Pågår	2025	Uppföljning av miljöåtgärder som har genomförts med koppling till reducerad taxa.	KUF	Inom ram.
18:5	Miljöanpassa evenemang	Mat och sommarfesten hållbarhetscertifierades 2023. Kommande år ska vi vidareutveckla hållbara evenemang med Mat och sommarfesten som inspiration. Hållbarhetscertifiering av mat och sommarfesten 2024.	2024	2025	Årlig redovisning av de evenemang som näringslivsavdelningen är involverad i och på vilket sätt de har en hållbar profil. Redovisning av Mat- och Sommarfestens hållbarhetsarbete och certifiering.	KLK	Inom ram
18:6	Arbeta aktivt för att verksamheter ska ha ett bra arbete för att förebygga olyckor	Räddningstjänsten hjälper verksamheter att undvika olyckor genom brandtillsynen och lyfter miljöaspekter i det förebyggande arbetet.	Pågår	2025	Årlig redovisning av genomfört arbete	RTJ	Inom ram
18:7	Genomföra energi-effektiviseringar hos företagare	Energi och klimatrådgivarna erbjuder stöd till små och medelstora företag i kommunen.	Pågår	2025	Årlig redovisning av genomfört arbete	Energi- och klimatrådgivarna	Medel från energi-myndigheten
18:8	Arbeta med biologisk mångfald och ekosystemtjänster.	Höganäshem genomför aktiviteter som främjar ekosystem och den biologiska mångfalden.	Pågår	2025	Redovisning av genomförda aktiviteter	HHM	Inom ram.
18:9	Sportbanken	Utveckla sportbanken. Marknadsföra sportbanken för att få fler att använda tjänsten och utveckla utbudet i sportbanken ytterligare.	Pågår	2025	Redovisning av nyttjande av sportbanken	KUF	Inom ram





18:10	Informera och engagera invånarna till en miljömedveten livsstil.	<p>Informera om verksamheternas pågående miljöarbete samt engagera invånarna, kunder, hyresgäster och brukare till en miljömedveten livsstil.</p> <p>Exempel på åtgärder är: Energirådgivning till privatpersoner, Information om källsortering, Vatten och avloppsfrågor samt att uppmärksamma Earth hour. Utse miljöstipendiater. Arrangera föredrag med hållbarhetstema</p> <p>Exempel på externa kanaler är: artiklar i HK Magasinet, nyheter på hemsidan, inlägg i olika sociala medier.</p>	2024	2025	Årligen redovisa informationsinsatser om pågående miljöarbete.	HEAB, HHM, HOAB, KLK, KUF, SBF, SOC & TFF RTJ	Inom ram.
-------	--	---	------	------	--	---	-----------





MÅL 19: Kommunen ska undervisa barn och elever för att engagera dem till en miljömedveten livsstil.

Förtydligande: I linje med gällande läroplaner genomförs undervisning i syfte att barn och elever skapar en förståelse för hur naturens olika kretslopp och människor, natur och samhälle påverkar varandra. På olika sätt sprida information om det miljöarbete som pågår i verksamheterna till vårdnadshavare.

	ÅTGÄRD	VAD SKA GÖRAS	ÅTGÄRD PÅBÖRJAS	ÅTGÄRD SKA VARA KLAR	HUR UPPFÖLJNING SKA SKE	ANSVAR	EKONOMISK REDOGÖRELSE
19:1	Elever i gymnasieskolan ska läras att observera och analysera människans samspel med sin omvärld utifrån perspektivet hållbar utveckling.	Kullagymnasiet genomför både stora och små projekt inom ramarna för den ordinarie undervisningen där hållbarhetsfrågor integreras i olika ämnesområden.	Pågår	2025	Redovisning av genomförda projekt under året.	UTB	Inom ram
19:2	Utveckla förståelse för samband i naturen och för olika kretslopp samt för hur människor natur och samhälle påverkar varandra	Barn och elever ska lära om samband och kretslopp i naturen och för hur människor natur och samhälle påverkar varandra i enlighet med läroplanen.	Pågår	2025	Redovisning av genomförda projekt under året.	UTB	Inom ram
19:3	Naturskola	Kommunen har tillsammans med Naturum startat upp en naturskola under 2023. Naturskolan pågår i projektform till 2025. Skolklasser bokar in sig på naturskolan.	Pågår	2025	Redovisning av genomfört projekt	KLK UTB	250 tkr från innovationsfonden 2023, 250 tkr från stiftelsen gripfen 2023



